

Uppsala klimatprotokoll

Avtal Period V 2021-2024

Uppsala klimatprotokoll är ett lokalt klimatavtal och ett branschöverskridande nätverk för företag, offentliga verksamheter, universitet och föreningar som samverkar och inspirerar varandra och andra för att öka takten i klimatomställningen.

Innehållsförteckning

Förord från Samordningsgruppen	3
1. Klimatprotokollets syfte	4
2. Gemensam målsättning	4
3. Medlemskap.....	4
4. Medlemskriterier	4
5. Klimatprotokollets sammansättning.....	5
6. Finansiering.....	5
7. Klimatprotokollets organisation	6
Rundabordsmöten	6
Klimatgruppen	6
Samordningsgruppen	6
Valberedning	7
Processledning.....	7
Fokus- och arbetsgrupper	7
8. Fokus under period V	7
Klimatutmaningar	8
9. Underskrift	8

Förord från Samordningsgruppen

Uppsala Klimatprotokoll har fyllt 10 år! Mer än någonsin behövs samarbete i kommunen mellan oss olika aktörer. Vi behöver bli starkare och modigare och komma på fler lösningar på komplicerade problem, **tillsammans**.

IPCC rapporten som kom i somras, visar med all tydlighet att vi behöver öka takten i klimatomställningen och att vi alla behöver bidra.

Att arbeta tillsammans för att minska de klimatpåverkande utsläppen i linje med Parisavtalet är ingenting annat än en basnivå, det nya normala. Klimatarbete är inte en miljöfråga. Det är en samhällsfråga. Vi behöver kunna svara på frågan hur är det att bo och verka i ett fossilfritt Uppsala om 10 år? Hur bor vi? Hur tar vi oss fram utan fossila bränslen? Hur ser ett fossilfritt näringsliv ut?

Vårt nätverk sitter inte inne med alla svaren men vi kommer att tillsammans arbeta med dem.

Samtidigt så vet vi hur svårt det kan vara i praktiken. Teorin är enkel: vi som tillhör den rika delen av världen behöver ta ett större ansvar och minska våra utsläpp av fossil koldioxid med 10-14% per år. I verkligheten sitter vi fast i parkeringar utan laddstolpar, barn och gamla som ska ha skjuts och som det inte alltid finns en buss att hänvisa till. Vårt samhälle har vant sig vid att plast och betong, el och vatten finns i obegränsade mängder. Men våra beteenden börjar få stora konsekvenser för framtiden. På en global nivå riskerar miljö- och klimatproblem leda till ökad osäkerhet och otrygghet. Vi behöver därför agera nu.

Sedan Klimatprotokollet bildades 2010, har det blivit alltmer självklart att klimatdriven affärsutveckling är framtiden. Det är där vi samverkar kring klimat- och andra hållbarhetsnyttor som vi hittar synergier och får de riktiga resultaten: bättre hälsa, minskade gifter, vattenbesparing, men även ökad trygghet och framtidstro.

Vi fortsätter klimatarbetet fast det inte är enkelt alla dagar och fast vi inte har alla svaren på hur det ska gå till. Vi fortsätter att inspireras av andras goda arbete och vi fortsätter att dela med oss av vad som funkar i vår organisation och var vi sitter fast och behöver hjälp. För det finns inget alternativ, vi ska lösa detta. Och vi kan – tillsammans!

/ Klimatprotokollets Samordningsgrupp, oktober 2021:

Anna Karlsson – Energi och klimatsamordnare, Länsstyrelsen Uppsala län

Claes Hedström – Präst och miljösamordnare, Svenska kyrkan Uppsala Pastorat

Fredrik Frensborg – Chef Strategisk affärsutveckling, Bjerking

Johanna Sennmark – Miljöchef SLU, Sveriges Lantbruksuniversitet

Laura Hartman – Hållbarhetschef, Uppsala kommun

Monika Rahm – Kontorschef, Krook & Tjäder Uppsala

Sigrid de Geyter – VD, Uppsala vatten

Staffan Lindberg – Representant för: Klimataktion Uppsala, Naturskyddsföreningen och Jordens Vänner

1. Klimatprotokollets syfte

Syftet med Uppsala klimatprotokoll är att genom samverkan ta ett gemensamt klimatledarskap för att öka takten i klimatomställningen. Samarbetet syftar även till att höja kompetensen hos medlemmar för att placera Uppsala i framkant när det gäller klimatdriven verksamhetsutveckling.

2. Gemensam målsättning

Medlemmarnas gemensamma utsläpp av växthusgaser ska minska med 14 % per år till och med 2030¹. Målsättningen är i linje med Parisavtalet och en förutsättning för att Uppsala ska bidra till att den globala medeltemperaturen inte överstiger 1,5 grad.

3. Medlemskap

Undertecknande av avtalet innebär medlemskap i Uppsala klimatprotokoll för period V som pågår mellan höst 2021 och vår 2024.

Som medlem får organisationen möjlighet att nätverka, dela kunskap, erfarenheter och goda exempel med andra medlemmar Klimatprotokollet. Som medlem är organisationen med och bestämmer inriktningen på Klimatprotokollet genom deltagande vid årliga Rundabordsmöten. Organisationen är också med och utvecklar Klimatprotokollet genom deltagande i exempelvis Fokus- och arbetsgrupper.

Vidare innebär ett medlemskap möjligheter för organisationen att söka medel för och driva gemensamma projekt. Det innebär också att få inblick i andra medlemmars klimatarbete och höja den egna organisationens kompetens inom klimatdriven verksamhetsutveckling.

4. Medlemskriterier

Som medlem åtar sig organisationen:

- Att ta klimatledarskap med ambitionen att minska sina utsläpp av växthusgaser i linje med Parisavtalet²
- Att integrera klimatfrågan i organisationens huvudsakliga verksamhets- eller affärsstrategi
- Att genom sin verksamhet i Uppsala³ vilja placera Uppsala i framkant vad gäller klimatomställning

¹ Beslut om att minska utsläppen med 14 % årligen från år 2020 till och med år 2030 fattades vid Rundabordsmötet 15 maj 2019.

² I linje med Parisavtalet innebär att minska utsläppen med 14 % per år, i enlighet med beslut refererat till i fotnot 1.

³ Avser Uppsala som geografiskt område.

- Att årligen mäta direkta och indirekta klimatutsläpp enligt metodik i GHG-protokollet⁴. Klimatutsläppen tillsammans med energidata rapporteras i Klimatprotokollets gemensamma uppföljningsverktyg
- Att anta klimatutmaningar som är mest relevanta för att minska verksamhetens klimatpåverkan (se punkt 8)
- Att aktivt delta i Klimatprotokollets gemensamma arbete och vid möjlighet ta ledarskap inom områden där organisationen har hög kompetens
- Att årligen betala en medlemsavgift (se punkt 6)

5. Klimatprotokollets sammansättning

Klimatprotokollet ska bestå av företag och organisationer från många olika branscher, särskilt från sektorer som har stor betydelse för att möta klimatutmaningen. Det är viktigt att de större aktörerna i Uppsala är medlemmar och att representation finns från såväl näringsliv, offentliga organisationer, akademi som civilsamhälle.

Miljöföreningar bidrar som medlemmar i Uppsala klimatprotokoll med kunskap, inspiration och miljörörelsens värderingar. Miljöföreningar ska verka för Klimatprotokollets bästa, med bevarad integritet och med rätt att anmäla avvikande ställningstaganden.

Alla aktörer som uppfyller medlemskriterierna är välkomna som medlemmar i Uppsala klimatprotokoll. Beslut om medlemskap för nya organisationer fattas av Samordningsgruppen. Nya organisationer kan bli medlemmar under pågående protokollperiod. Intresserade organisationer kan med fördel till en början bli aktiva i fokusgrupper.

Medlemskap är inget krav för att delta i en fokusgrupp. Medlemskap krävs för medverkan vid Rundabords- och Klimatgruppsmöten.

6. Finansiering

Resurserna i Uppsala klimatprotokoll består av medlemmarnas tid och kompetens, medlemsavgifter, kommunens grund- och medfinansiering och eventuella andra utvecklingsmedel från medlemmar eller externa finansiärer.

- Medlemmar betalar en årlig medlemsavgift om 35 000 kronor (ej momspliktigt)
- Uppsala kommun medfinansierar Uppsala klimatprotokoll med motsvarande medlemmarnas summerade medlemsavgifter, dock minst 750 000 kronor och högst 1 000 000 kronor per år

⁴ The Greenhouse Gas Protocol (GHG-protokollet) är en etablerad standard för att beräkna och rapportera utsläpp av växthusgaser. Uppsala klimatprotokoll lutar sig på metodiken i GHG-protokollet samt metodiken för Science Based Targets. Det innebär direkta utsläpp (scope 1), indirekta utsläpp från inköpt energi (scope 2) och indirekta utsläpp från värdekedjan (scope 3). Medlemmar ska kartlägga och mäta de betydande indirekta utsläppen, vilket betyder att minst två tredjedelar av utsläppen i scope 3 som organisationen har rådighet över, inkluderas.

- Resursorganisationer⁵ och ideella organisationer betar inte medlemsavgift utan förväntas bidra med tid som minst motsvarar medlemsavgiften. Miljöorganisationer betalar inte medlemsavgift.
- För deltagare i fokus- och arbetsgrupper som inte är medlemmar kan Klimatprotokollet ta ut en avgift. Beslut om detta fattas av Samordningsgruppen.

Samfinansieringen ska primärt säkerställa processledning, samlad uppföljning samt mötesadministration för Klimatprotokollet.

7. Klimatprotokollets organisation

Klimatarbetet i Uppsala klimatprotokoll sker på olika nivåer och i olika sammanhang. Innehåll och resultat skapas av medlemmarna.

Rundabordsmöten

Rundabordsmöten är högsta beslutsorgan för samverkan i Uppsala klimatprotokoll. Vid Rundabordsmötet närvarar ledningsrepresentant för respektive medlem, d.v.s. organisationens högsta lokala chef. Även organisationens klimatansvarig eller motsvarande närvarar. Mötena äger rum två gånger per år för diskussioner och beslut. Beslut fattas primärt om Klimatprotokollets inriktning och mål. Varje medlem har en röst vilken utgörs av ledningsrepresentanten.

Klimatgruppen

Klimatgruppen består av klimatansvarig eller motsvarande från respektive medlem. I Klimatgruppen förankras frågor innan de går upp till beslut på Rundabordsmöten. Klimatgruppen träffas ca fyra gånger per år i syfte att samverka, utföra praktiskt arbete och utveckla protokollet. Klimatgruppsmöten har olika teman där värdskap för träffarna roterar bland medlemmarna.

Samordningsgruppen

Samordningsgruppen består av åtta⁶ valda ledamöter från olika medlemmar och en ordförande som utses av Uppsala kommun. De har till uppgift att bereda beslutsärenden för vidare hantering i Klimatgruppen och vid Rundabordsmöten. Samordningsgruppen ska även stödja Processledningen i det löpande arbetet för att tillsammans säkerställa att Klimatprotokollet utvecklas i linje med nätverkets mål och syfte.

Samordningsgruppen hanterar frågor som rör exempelvis nya medlemmar, prioritering av fokusgrupper samt budget. Samordningsgruppen träffas regelbundet. Uppsala kommun är ordförande i Samordningsgruppen och deltagandet roterar bland medlemmarna.

⁵ Vid periodstart är Klimatprotokollets resursorganisationer STUNS, Biodriv Öst och Energikontoret i Mälardalen.

⁶ Antal ledamöter vid periodstart. Möjlighet till utökning eller reducering av antal ledamöter finns. Se beslutad beskrivning av Samordningsgruppen från Rundabordsmöte 3 juni 2021.

Valberedning

Valberedningen har till uppgift att bereda förslag på ledamöter till Klimatprotokollets Samordningsgrupp och nästkommande Valberedning. Förslagen presenteras för Klimatgruppen och beslutas på Rundabordsmöten. Valberedningen består av tre ledamöter och innehåller en företrädare för privat sektor, en för offentlig sektor och en för akademi/civilsamhälle.⁷

Processledning

Processledningen i Uppsala klimatprotokoll ansvarar för att leda och samordna nätverkets arbete. Processledningen ska säkerställa att Klimatprotokollets arbete och processer utvecklas utifrån vad medlemmarna gemensamt bestämmer.

Processledningen har exempelvis till uppgift att samordna och koordinera arbetet i Klimatprotokollets olika fokus- och arbetsgrupper, samt arrangera Klimatprotokollets större möten. Uppföljning av energidata och växthusgasutsläpp hos medlemmar sammanställs årligen av processledningen. Processledningen ansvar även för Klimatprotokollets gemensamma kommunikation⁸. Uppsala kommun är värd för Processledningen och har ansvaret att säkerställa bemanningen.

Fokus- och arbetsgrupper

Praktiskt arbete i Uppsala klimatprotokoll sker i olika fokus- och arbetsgrupper. Grupperna bildas utifrån medlemmars intresse och behov och antalet grupper varierar utifrån efterfrågan och engagemang.

Respektive grupp träffas vanligtvis ca fyra gånger per år. Varje fokusgrupp har två-tre fokusgruppsledare från olika medlemsorganisationer. Arbetsgrupper finns som fördjupningsområde inom fokusgrupperna, eller inom andra specifika områden.

Vid uppstart av Period V finns fyra fokusgrupper:

- Byggmaterialval
- Hållbar stadsdelsutveckling
- Hållbara godstransporter
- Energi

Det finns även ett flertal arbetsgrupper och ett kommunikationsnätverk.

För aktuell beskrivning av Klimatprotokollets alla fokus- och arbetsgrupper, se <https://klimatprotokollet.uppsala.se/om-klimatprotokollet/fokusgrupper/>

8. Fokus under period V

Inriktningen för period V har som utgångspunkt de fokusområden och åtgärder som arbetet med Klimatfärdplan Uppsala föreslår.

Klimatprotokollet ska under period V framför allt fokusera på:

⁷ Se även beslutad beskrivning av Valberedningens funktion från Rundabordsmöte 3 juni 2021.

⁸ Vid periodstart har exempelvis Klimatprotokollet en hemsida, nyhetsbrev som skickas löpande samt ett LinkedIn-konto.

- Att skapa gemensamma verktyg och plattformar för erfarenhetsutbyte, exempelvis inom upphandling, klimatkalkyler och uppföljning
- Att välkomna fler medlemmar och representation från fler branscher
- Att skapa mer självständiga och externt finansierade fokus- och arbetsgrupper
- Att öka kunskapen och förmågan för att arbeta med systeminnovation
- Att genomföra kommunikationsinsatser för ökat genomslag i klimatfrågan

Klimatutmaningar

Klimatprotokollet fortsätter under Period V att arbeta med Klimatutmaningar. Klimatutmaningarna utgör ett verktyg för att påskynda klimatomställningen. Totalt finns 22 klimatutmaningar vid periodens start. Fler kan tillkomma under periodens gång.

Klimatutmaningar finns inom fem olika områden: Energi, Transporter och arbetsmaskiner, Resor, Byggnation och anläggning samt Övriga indirekta utsläpp. Det är ett medlemskrav i Klimatprotokollet att varje medlem antar utmaningar som är mest relevanta för att minska verksamhetens klimatpåverkan.

9. Underskrift

Organisation:

Signatur:

Datum:
